Форма № Н - 3.04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра німецької філології

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан факультету іноземних мов
Сулим В.Т.____
"_30_" _____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 02.08 ЛІТЕРАТУРНИЙ ВАГНЕРИЗМ

Спеціальність **035 Філологія**
(шифр і назва спеціальності)
Спеціалізація **035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)**
Освітньо-професійна програма **Німецька мова і література**
(назва спеціалізації)
Кафедра німецької філології

2018 – 2019 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Літературний вагнеризм» для студентів за спеціальністю 035 Філологія для спеціалізації 035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно)» освітньо-професійною програмою «Німецька мова і література», Львів: ЛНУ, 2018. – 10 с.

Розробники: Світлана Павлівна Маценка, професор кафедри німецької філології, доктор філологічних наук, доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри німецької філології

Протокол від "29" червня 2018 року № 9
Завідувач кафедри німецької філології проф. Максимчук Б.В.

(підпис) (прізвище та ініціали)

Ухвалено Вченою радою факультету іноземних мов Сумин В.І.

Протокол від "30"серпня 2018 року № 1

©_____, 2018__ рік
© _____, 2018_ рік

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
_03. Гуманітарні науки
(шифр і назва)</td><td colspan="2" rowspan="2">вибіркова</td></tr>
<tr><td></td></tr>
<tr><td>Модулів – 2</td><td rowspan="5">Спеціальність:
035 Філологія
Спеціалізація:
035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)</td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>3-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання _____
(назва)</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 90</td><td>5-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td rowspan="15">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 2
самостійної роботи студента – 3,6</td><td rowspan="15">Освітньо-професійна програма:
Німецька мова і література

Освітній ступінь:
бакалавр</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>32 год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>56 год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:</td></tr>
<tr><td colspan="2">год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:</td></tr>
<tr><td></td><td>залік</td></tr>
</table>

Примітка.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – ознайомлення з визначим феноменом німецької культури – творчістю Ріхарда Вагнера, його впливом на різні сфери суспільного життя Німеччини, його естетикою та концепцією музичної драми, новим типом музично-драматичного

театру, осмислення рецепції творчості Р. Вагнера в літературі, аналіз літературних творів, написаних під впливом музики німецького композитора.

Завдання:

- Ознайомлення з життям і основними творчими етапами Ріхарда Вагнера через кіномистецтво;
- аналіз його праць з естетики;
- прослуховування і загальний аналіз окремих пасажів музичних драм Ріхарда Вагнера;
- усвідомлення ролі Р. Вагнера в німецькій культурі і його впливу на літературу;
- вивчення творчості Т. Манна, Ф. Верфеля, Е. Єлінек під кутом зору рецепції ними творів Вагнера.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: життя і творчість Ріхарда Вагнера як феномен німецької культури; естетику Ріхарда Ваґнера, специфіку його музичної драми; феномен вагнеризму, вплив вагнеризму на німецьку літературу, основних представників літературного вагнеризму і специфіку їхньої творчості.

вміти: розпізнавати вагнерівські лейтмотиви в літературних творах, аналізувати твори, які виникли під впливом музики Вагнера, як сукупні твори мистецтва.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Життя і творчість Ріхарда Вагнера

Тема 1. Біографія у фільмі: RICHARD WAGNER, ein Film von Carl Froelich (1913)

Тема 2. Естетика музичної драми Ріхарда Вагнера. Нова теорія міту.

Змістовий модуль 2. Рецепція творчості Ріхарда Вагнера в літературі

Тема 1. Поняття літературного вагнеризму. Франц Верфель і Ріхард Вагнер.

Тема 2. Томас Манн і Ріхард Вагнер

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Життя і творчість Ріхарда Вагнера												
Тема 1. Біографія у фільмі	22	8				14						
Тема 2. Естетика музичної драми Вагнера	23	8				15						

Разом за змістовим модулем 1	45	16				29						
Змістовий модуль 2. Рецепція творчості Ріхарда Вагнера в літературі												
Тема 1. Поняття літературного вагнеризму	22	8				14						
Тема 2. Томас Манн і Ріхард Вагнер	23	8				15						
Разом за змістовим модулем 2	45	16				29						
Усього годин	90	32				58						
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин												

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Прочитати працю Р. Вагнера «Опера і драма»	10
2	Прочитати працю Р. Вагнера «Музика майбутнього»	10
3	Прочитати новели Р. Вагнера.	8
4	Ознайомитися з працею «Исторический смысл эстетического мировоззрения Рихарда Вагнера» А.Ф. Лосева.	10
5	Прочитати есе Томаса Манна про Р. Вагнера	20
	Разом	58

9. Індивідуальні завдання

Написати реферат на одну із запропонованих тем:

1. Митець Ріхард Вагнер поміж романтизмом і модернізмом.
2. «У тіні Вагнера»: Томас Манн і Ріхард Вагнер.
3. Музична драма Ріхарда Вагнера.
4. Фрідріх Ніцше і Ріхард Вагнер.
5. Образ і естетика Р.Вагнера в романі «Верді. Роман опери» Ф. Верфеля.
6. Інтерпретація «Перстня Нібелунга» Ріхарда Вагнера у «Rein Gold» Ельфріди Єлінек.
7. Образ Трістана у середньовічному романі Готфріда Страсбурзького і музичній драмі Ріхарда Вагнера.

10. Методи навчання

Комплексний метод із залученням кіномистецтва, прослуховування музики, відвідування музичного театру.

11. Методи контролю

Загальною метою контролю успішності науково-теоретичної та практичної методичної підготовки є виявлення рівня засвоєння студентами теоретичних знань навчальної дисципліни та обсягу умінь застосовувати набуті знання для вирішення практичних завдань.

Система контролю з «Літературного вагнеризму» для студентів освітнього рівня «бакалавр» охоплює **поточний контроль** та **підсумкове оцінювання.**

Під час *поточного контролю* оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи з науковою літературою та першоджерелами, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Підсумкове оцінювання - залік

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів у формі заліку враховує результати аудиторної роботи і самостійної роботи.

12. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90–100	**зараховано**
70–89	
51–69	
26–50	**не зараховано**
1–25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	**70 балів** (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та реферати й їх презентацію, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,7	**30 балів** (поточний контроль) – за результатами виконання самостійної роботи

Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (поточний контроль)

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибокого та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, аналізує і робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтованого його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовує при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Проте при висвітлення певних питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. НЕ здатний до глибокого аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриваючи зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавальних явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів

Реферування наукової статті, фрагменту монографії	5
Реферат	5
Презентація	5
Рецензія музичних драм, концертів	5

Критеріями оцінювання реферування наукових статей є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті. Оцінювання реферату здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу і аналізу текстів. Категоріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення. Критерієм оцінювання рецензії є індивідуальне бачення і сприйняття музичної драми і музичних творів.

Відвідування лекцій, відвідування філармонії	10
Семінарські заняття	4 X 5 = 20
Самостійна робота	30
Реферат + презентація	10
Рецензія концерту	30
Разом	**100**

Для зарахування семінарського заняття **обов'язковим** є прочитання заявленого в його темі ***художнього твору в оригіналі***, ознайомлення з теоретичною літературою на дану тему, прослуховування згаданих у творі, який розглядається, музичних драм Р. Вагнера.

Для зарахування самостійної роботи **обов'язковим** є ***вдумливе прочитання*** запропонованої додаткової теоретичної літератури і художніх творів, вміння виокремити головні думки і теоретичні положення та розуміння основних теоретичних понять.

Для зарахування реферату **обов'язковим** є огляд розв'язання запропонованої проблеми в науковій літературі, а також формулювання власного розуміння проблеми, що розглядається.

Для зарахування рецензії **обов'язковим** є відвідування концерту у філармонії і складання власного враження про почуте.

13. Рекомендована література

Базова

1. Маценка С. Партитура роману / Світлана Маценка. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 526 с.
2. Шалагінов Б. Ріхард Ваґнер і наш час. До 200-річчя з дня народження // Всесвіт. – Київ, 2013. – № ¾. – С. 185–196.
3. Borchmeyer D. Das Theater Richard Wagners. Idee. Dichtung. Wirkung / Dieter Borchmeyer. – Stuttgart : Reclam, 2013. – 428 S.

4. Borchmeyer D. Fontane, Thomas Mann und das „Dreigestirn“ Schopenhauer – Wagner – Nietzsche / Diter Borchmeyer // Theodor Fontane und Thomas Mann. Die Vorträge des Internationalen Kolloquiums in Lübeck 1997 ; [Hrsg. von E. Heftrich]. – Frankfurt am Main : V. Klostermann, 1998. – 292 S.
5. Borchmeyer D. Richard Wagner und die Literatur der frühen Moderne / Diter Borchmeyer // Naturalismus, Fin de siecle, Expressionismus: 1890–1918 ; [Hrsg. von V. York-Gothart Mix]. – München, Wien : Hanser, 2000. – S. 207–218.
6. Borchmeyer D. Richard Wagner. Werk – Leben – Zeit / Dieter Borchmeyer. – Stuttgart : Reclam, 2013. – 402 S.
7. Furness R. Wagner and Literature / Raymond Furness. – Manchester : Uni Press, 1982. – 159 p.
8. Geck M. Wagner. Biographie / Martin Geck. – München : Siedler, 2012. – 414.
9. Im Schatten Wagners. Thomas Mann über Richard Wagner. – Frankfurt am Main : Fischer, 2010. – 368 S.
10. Jelinek E. Rein Gold / Elfriede Jelinek. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 2013. – 224 S.
11. Koppen E. Wagnerismus – Begriff und Phänomen / Ernst Koppen // Richard-Wagner-Handbuch ; [Hrsg. von Müller]. – Stuttgart : Kröner, 1986. – 904 S. – S. 609–524.
12. Liebe ohne Glauben. Thomas Mann und Richard Wagner ; [Hrsg. von H. Pils und Ch. Ulrich]. – Lübeck : Wallstein Verlag, 2011. – 255 S.
13. Mann Th. Tristan / Thomas Mann. – Stuttgart : Reclam, 1988. – 63 S.
14. Vaget H. R. Fontane, Wagner, Thomas Mann / Hans Rudolf Vaget // Theodor Fontane und Thomas Mann. Die Vorträge des Internationalen Kolloquiums in Lübeck 1997 ; [Hrsg. von E. Heftrich]. – Frankfurt am Main : V. Klostermann, 1998. – 292 S.
15. Wagner R. Oper und Drama / Richard Wagner. – Stuttgart : Reclam, 1984. – 548 S.
16. Werfel F. Verdi. Roman der Oper / Franz Werfel. – Berlin : Paul Zsolnay, 1930. – 604 S.

Допоміжна

1. Albrecht A., Weiershausen R. Das Motto. Aus Tristan und Isolde. Elsa Bernsteins Drama „Dämmerung“ als Auseinandersetzung mit dem Wagnerismus um 1900 / Andrea Albrecht, Romana Weiershausen // Zeitschrift für deutsche Philologie. – Bd. 126 (2007). – H. 4. – S. 547–573.
2. Dahlhaus C. Richard Wagners Musikdramen / Carl Dahlhaus. – Stuttgart : Reclam, 1996. – 240 S.
3. Emig Ch. Wagner in verjüngten Proportionen. Thomas Manns Novelle „Wälsungenblut“ als epische Wagner-Transkription / Christine Emig // Thomas Mann-Jahrbuch, H. 7, 1994. – S. 169–185.

4. Fähnrich H. Thomas Manns episches Musizieren im Sinne Richard Wagners. Parodie und Konkurrenz / H. Fähnrich. – Frankfurt am Main : Herchen, 1986. – 498 S.
5. Färber R. Der Künstler Richard Wagner zwischen Romantik und Moderne. Epochenanalysen und Rezeptionen im Vergleich / Renate Färber. – Frankfurt am Main: Peter Lang, 2003. – 194 S.
6. Fischer J. M. Richard Wagner und seine Wirkung / Jens Malte Fischer. – Wien : Paul Zsolnay, 2013. – 318 S.
7. Hein S. Richard Wagners Kunstprogramm im Nationalkulturellen Kontext. Ein Beitrag zur Kulturgeschichte des 19. Jahrhunderts / Stefanie Hein. – Würzburg : Königshausen & Neumann, 2006. – 328 S.
8. Hein S. Richard Wagners Kunstprogramm im Nationalkulturellen Kontext. Ein Beitrag zur Kulturgeschichte des 19. Jahrhunderts / Stefanie Hein. – Würzburg : Königshausen & Neumann, 2006. – 328 S.
9. Kaiser H. M. Intertextuelles Spiel mit Wagner-Analogien. Thomas Manns Burleske Tristan und der Ring des Nibelungen / Hartmut M. Kaiser // Thomas Mann Jahrbuch, Bd. 14, 2001. – 304 S.
10. Kurzke H. Thomas Mann: Epoche – Werk – Wirkung. – München : Beck, 1997. – 349 S.
11. Scherliess V. „Burleske“ und „Opus metaphysicus“. Wagner Tristan bei Thomas Mann / V. Scherliess // Liebe und Tod – in Venedig und anderswo ; [Hrsg. von Thomas Sprecher], Frankfurt am Main : V. Klostermann, 2005. – 290 S.
12. Schneider M. Die Geburt des Wagnerismus. Richard Wagners Nachinszenierung seines Werkes in der Wirklichkeit und die Folgen für die Rezeptionsgeschichte / M. Schneider // Wagnerspectrum. Schwerpunkt Wagner und die Medizin ; [Hrsg. von U. Bermbach], – Königshausen und Neumann, 2015. – 284 S.
13. Vaget H. R. Wehvolles Erbe. Richard Wagner in Deutschland – Hitler, Knappertsbusch, Mann / Hans Rudolf Vaget. – Frankfurt am Main : S. Fischer, 2017. – 560 S.
14. Valk Th. Literarische Musikästhetik. Eine Diskursgeschichte von 1800 bis 1950 / Torsten Valk. – Frankfurt am Main : V. Klostermann, 2008. – 470 S.
15. Wagner H. Werfel contra Wagner / Hans Wagner // Sympaina. – Bern, Berlin : Lang, 1997. – S. 77–104.
16. Wagner-Handbuch [Hrsg. von L. Lütteken]. – Kassel : Bärenreiter, 2012. – 512 S.
17. Wagnerspectrum. Schwerpunkt Thomas Mann und Wagner ; [Hrsg. von U. Bermbach]. – Heft 2, 2011. – 264 S.
18. Zelinsky H. Richard Wagner – ein deutsches Thema. Dokumentation zur Wirkungsgeschichte Richard Wagners 1876–1976. – Frankfurt am Main : Zweitausendeins, 1976. – 292 S.

14. Інформаційні ресурси

1. Mann Th. Buddenbrooks. Verfall einer Familie / Thomas Mann. – Berlin : Fischer, 2012. – 848 S. (http://www.gutenberg.org/files/34811/34811-h/34811-h.htm)
2. https://www.richard-wagner.org/rwvi/de/richard-wagner/wagner-im-web/
3. https://gutenberg.spiegel.de/autor/richard-wagner-617